

COMMISSION DE L'INTÉRIEUR,
DE LA SÉCURITÉ, DE LA
MIGRATION ET DES MATIÈRES
ADMINISTRATIVES

du

MERCREDI 26 JANVIER 2022

Matin

COMMISSIE VOOR
BINNENLANDSE ZAKEN,
VEILIGHEID, MIGRATIE EN
BESTUURSZAKEN

van

WOENSDAG 26 JANUARI 2022

Voormiddag

De openbare commissievergadering wordt geopend om 11.05 uur en voorgezeten door de heer Ortwin Depoortere.

La réunion publique de commission est ouverte à 11 h 05 et présidée par M. Ortwin Depoortere.

Les textes figurant en italique dans le Compte rendu intégral n'ont pas été prononcés et sont la reproduction exacte des textes déposés par les auteurs.

De teksten die in cursief zijn opgenomen in het Integraal Verslag werden niet uitgesproken en steunen uitsluitend op de tekst die de spreker heeft ingediend.

01 Questions jointes de

- **Hervé Rigot à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La vaccination dans les centres d'accueil et les places covid du réseau" (55023994C)**
- **Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le dépistage du covid auprès des demandeurs d'asile entrants" (55023999C)**

01 Samengevoegde vragen van

- **Hervé Rigot aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De vaccinatie in de opvangcentra en plaatsen in het netwerk voor isolatie in geval van corona" (55023994C)**
- **Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De covidtest van de inkomende asielzoekers" (55023999C)**

01.01 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, het is ondertussen bekend dat heel wat personen die het land moeten verlaten, weigeren een covidtest te laten afnemen om zo hun effectieve uitzetting te verhinderen.

Mogelijk rijzen er ook problemen bij de test die bij de binnenkomst wordt afgenomen. In september stelde u dat iedereen die in Brussel in het Klein Kasteeltje aankomt, aan een covidtest onderwerpen wordt en, indien nodig, in quarantaine wordt geplaatst.

Kunt u garanderen dat elke nieuwe asielzoeker die zich aanmeldt, een covidtest heeft ondergaan of hebt u weet van gevallen waarin een aankomende asielzoeker weigert een covidtest te laten afnemen? Indien ja, wat zijn de gevolgen van dergelijke weigering op het verdere verloop van de opvangprocedure?

01.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mijnheer Van Langenhove, ik zal de vraag in de twee talen beantwoorden, zoals ze werd voorbereid, om ook te antwoorden op de vraag van de heer Rigot.

Chers collègues, nous continuons les campagnes de sensibilisation avec des outils adaptés: dépliants, posters, sessions d'information, conversations personnelles, etc. En ce début d'année, nous avons renforcé la sensibilisation afin de motiver les résidents à prendre la troisième dose du vaccin.

Les vaccins ne sont pas administrés le jour zéro car cela demande une sensibilisation préalable. Le centre d'arrivée organise deux fois par semaine des séances de vaccination pour les résidents.

Les tests pour les non-vaccinés ne sont pas pris en charge par Fedasil, c'est la responsabilité du résident.

Il y a actuellement 1 079 places d'isolement pour l'ensemble du réseau. Le taux d'occupation des places d'isolement était de 43 % en date du 13 janvier 2022. La capacité d'isolement n'a jamais été occupée à 100 %. Ce nombre semble donc suffisant mais sera adapté s'il devait y avoir une augmentation des contaminations.

Het is belangrijk dat er voldoende isolatieplaatsen zijn. 43 % van de 1.079 isolatieplaatsen is vandaag bezet. Die plaatsen verhogen enigszins de druk op het opvangnet. Hopelijk geraken wij er dus snel uit.

In ieder geval hebt u de voorbije weken kunnen lezen dat de vaccinatiegraad hoog is bij de asielzoekers, maar ook dat er een groot verschil is tussen regio's. West-Vlaanderen doet het veel beter dan andere regio's, zeker dan regio's in het zuiden van het land. Er is dus wel nog werk om overal even sterk te sensibiliseren. Met een vaccinatiegraad van 88 % in West-Vlaanderen zou het goed zijn, mocht de rest van het land even West-Vlaams zijn, althans op het vlak van de vaccinaties.

Het klopt dat iedereen bij aankomst in het aanmeldcentrum wordt onderworpen aan een covidtest en indien nodig in quarantaine wordt geplaatst.

Het is extreem uitzonderlijk dat een binnenkomende asielzoeker bij een verzoek tot internationale bescherming weigert een coronatest af te leggen. Daarmee bedoel ik dat de voorbije drie maanden twee personen hebben geweigerd een test te laten afnemen. Dat zijn dan mensen die in quarantaine worden geplaatst en worden geïsoleerd. De meesten vinden dat niet fijn en gaan derhalve over tot een covidtest.

Indien er een medische reden is om de test niet af te nemen, wordt de dag erna een nieuwe afspraak gepland. Op dat moment kan meer tijd worden uitgetrokken om uitleg te geven, zodat de ontmoeting in rustigere omstandigheden kan verlopen. Indien de persoon alsnog weigert een coronatest te laten afnemen, kan hem of haar het recht op opvang worden ontzegd.

Bij de twee weigeraars heeft de ene persoon de test de dag erna ondergaan en heeft de andere verkozen het opvangnetwerk niet binnen te komen. Op dat vlak zijn wij dus streng, maar die strengheid is noodzakelijk om grote uitbraken in het aanmeldcentrum te vermijden. Dat kunnen wij immers missen als kiespijn.

01.03 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, wij moeten de komende weken het beleid inzake isolatieplaatsen herbekijken in het licht van omikron om de druk op het bredere opvangnetwerk te kunnen minderen. Ik zie dat u knikt, dus u bent het daarmee blijkbaar eens, dat is natuurlijk zeer goed.

U zegt dat het extreem uitzonderlijk is dat aanvragers voor bescherming weigeren zo'n coronatest te ondergaan en dat ze bij weigering in quarantaine worden geplaatst. Het getuigt van een groot wantrouwen tegenover België en de diensten om zo'n test te weigeren. Het stemt mij natuurlijk ook tevreden dat er met het nodige wederkerig wantrouwen wordt gekeken naar de personen die bescherming aanvragen maar toch weigeren zo'n test te ondergaan.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Samengevoegde vragen van

- **Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De weigering van de PCR-test" (55024001C)**

- **Theo Francken aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De weigering van de afname van een coronatest en de verlenging van de Dublintermijn" (55024147C)**

02 Questions jointes de

- **Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le refus du test PCR" (55024001C)**

- **Theo Francken à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le refus de se soumettre à un test covid et la prolongation du délai de Dublin" (55024147C)**

02.01 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, afgewezen asielzoekers en andere illegaal op het grondgebied verblijvende personen moeten een coronatest afleggen voor ze het land verlaten. Wie zo'n test weigert, kan niet worden uitgezet. Er is dan ook sprake van een doelbewuste strategie door vele van die mensen om op die manier een terugkeer te verhinderen. Begin dit jaar kondigde u aan dat de termijn wordt verlengd voor personen die moeten worden getransfereerd in het kader van de

Dublinprocedure, maar dat verhinderen door een coronatest te weigeren.

Doet het fenomeen van het weigeren van een coronatest om de uitzetting te verhinderen zich in gelijke mate voor bij de repatriëring naar derde landen of landen van herkomst? Zo ja, welke maatregelen zal u nemen om dergelijke repatriëringen mogelijk te maken in het geval van het weigeren van een coronatest?

Eind vorig jaar stelde u dat u samen met een aantal buurlanden onderzocht of uitgewezen personen konden worden verplicht mee te werken aan zo'n test. Wat heeft dit onderzoek intussen concreet opgeleverd?

02.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Het weigeren van een PCR-test doet zich voor bij alle types verwijderingen naar het land van herkomst, Dublinovernames en bilaterale overnames. Het afgelopen jaar konden er op een totaal van 3.091 boekingen 1.107 niet doorgaan om allerlei redenen, zoals annulering omwille van een arrest, verzet tijdens de operatie en medische redenen. In 306 gevallen kon de operatie niet doorgaan omdat de betrokkene een PCR-test weigerde. Dat komt overeen met ongeveer 27,5 % van de gevallen. Het percentage weigeringen van een PCR-test is ten opzichte van het totaal aantal niet-vertrekken ongeveer hetzelfde voor verwijderingen naar het land van herkomst als voor de Dublintransfers. Voor verwijdering naar land van herkomst is dat 26,99 %, en voor de Dublintransfers 27,88 %. Voor bilaterale overbrengingen is het nog iets hoger, met 33,80 %. Het gaat om voorwaarden die opgelegd worden door de landen van bestemming, waar de DVZ geen impact op heeft. België legt zelf ook dergelijke binnenkomstvoorwaarden op omwille van sanitaire redenen. Er zijn ook landen waarvoor deze voorwaarde niet geldt en er zijn ook vreemdelingen die de test wel laten afnemen. Bijgevolg konden er wel verwijderingen georganiseerd worden in 2021. Voor de gesloten centra is de terugkeerratio 73,74 % geweest in de periode januari-november 2021.

Mijn diensten doen er dan ook alles aan om de ratio's zo hoog mogelijk te houden en om de betrokkenen te overtuigen de test te laten afnemen. Het weigeren van een test wordt beschouwd als verzet en betekent dat de vasthoudingstermijn terug van nul begint te lopen.

In het geval van personen die onder de Dublinregeling vallen, wordt bij weigering de overnametermijn verlengd tot 18 maanden, overeenkomstig artikel 29 van de Dublinverordening. Er wordt ook zoveel mogelijk deelgenomen aan *special flights*, waarbij de voorwaarde van een PCR-test niet geldt.

Verder onderzoeken mijn diensten wat wij nog kunnen doen. Wij hebben ook gekeken naar de buurlanden en iets verder dan de buurlanden alleen. In Europa zijn er ondertussen drie landen waar de mogelijkheid bestaat om een PCR-test onder dwang af te nemen, namelijk Denemarken, Duitsland en Zwitserland. Ik werk momenteel aan een soortgelijk model, dat ik op zeer korte termijn zal voorstellen op de ministerraad. Op het moment dat iemand moet terugkeren, mag het weigeren van een PCR-test geen *loophole* in het systeem zijn. De gepaste maatregelen zullen op zeer korte termijn aan de ministerraad worden voorgelegd.

02.03 **Dries Van Langenhove** (VB): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor de cijfers, waarmee wij zeker en vast aan de slag kunnen. U zegt dat het inderdaad een voorwaarde is van het land van bestemming. Ik vraag mij dan af of die landen zelf niet in quarantaineplaatsen kunnen voorzien voor onderdanen die worden teruggestuurd. Als wij de nodige sancties opleggen en gunsten verlenen aan landen voor hun medewerking hetzij tegenwerking, moet zo'n tussenregeling mogelijk zijn om mensen, zelfs zonder test, terug te laten keren naar hun land van herkomst.

U zegt dat bij *special flights* geen test nodig is. Dat is inderdaad een goede oplossing. Laten wij daarop volop inzetten.

Als wordt geweigerd zo'n test af te leggen en het leidt het tot verzet, kan de vasthouding worden verlengd. Dat is uiteraard ook zeer goed.

Laten wij het voorbeeld volgen van Denemarken, Duitsland en Zwitserland. Wellicht zit dergelijke regeling nog in heel wat andere Europese landen in de pijplijn. Ik hoop dat het zeer snel op de ministerraad zal komen en dat wij bij een volgende vraag over dit thema een nog beter antwoord zullen krijgen.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

De **voorzitter**: De samengevoegde vragen nrs. 55024124C en 55024129C van de heren Boukili en De Smet

worden op hun verzoek uitgesteld.

03 Vraag van Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De coalition of the willing voor de spreiding van aankomende asielzoekers" (55024142C)

03 Question de Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La coalition d'États volontaires pour la répartition des demandeurs d'asile" (55024142C)

03.01 Dries Van Langenhove (VB): *Eind vorige week kondigde de nieuwe Duitse minister van Binnenlandse Zaken, Nancy Faeser, aan werk te willen maken van de vorming van een 'coalitie van bereidwillige landen' die de zuidelijke EU-lidstaten moet ontlasten door een deel van de aankomende asielzoekers op te vangen.*

Dit voornemen gaat opnieuw uit van de vastgeroeste veronderstelling dat de Zuid-Europese lidstaten door het Noorden 'in de steek worden gelaten' en de zwaarste last moeten dragen, terwijl berekend per capita eerder het omgekeerde het geval is. Dat geldt niet in het minst voor België.

Volgens Faeser zou zo'n coalitie de vastgelopen onderhandelingen over het fameuze 'EU-migratiepact' opnieuw op gang kunnen brengen. De eerste gesprekken met Frankrijk en Italië zouden 'veelbelovend' zijn, maar hoe groot de door haar nagestreefde coalitie zou zijn, kon ze vooralsnog niet meedelen.

Graag een antwoord op volgende vragen:

Heeft de Duitse minister van Binnenlandse Zaken ter zake reeds contact opgenomen met de Belgische regering? Zo ja, heeft u meer concrete informatie over het voorstel?

Overweegt de Belgische regering toe te treden tot deze 'coalition of the willing'?

Acht u - zeker gezien de crisis waarmee we in eigen land geconfronteerd worden - de (bijkomende) opname van asielzoekers uit zuidelijke EU-lidstaten eigenlijk haalbaar en verantwoord?

Bent u van oordeel dat het initiatief van de Duitse minister van Binnenlandse Zaken de onderhandelingen over het 'EU-migratiepact' ook maar enigszins vooruit zal helpen?

03.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: *Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van Langenhove, het Duitse idee van een coalition of the willing inzake solidariteit is op zich niet nieuw. Het bestaat onder andere reeds onder de vorm van de Verklaring van Malta waar België niet aan deelneemt. In het verleden heeft België zich op andere momenten wel verenigd met andere lidstaten om een hervestigingsactie te ondersteunen. Denk aan de solidariteit die werd getoond na de brand in Moria.*

In de toekomst zal de Belgische regering zich blijven inzetten bij een onverwachte humanitaire situatie, maar voor structurele oplossingen moet men iets anders doen dan ad-hochervestigingen ondernemen. België spant zich in om een structurele oplossing te vinden in het kader van het asiel- en migratiepact en een balans te vinden tussen solidariteit en verantwoordelijkheid.

Daarnaast pleiten wij voor een beleid op basis van correcte cijfers. Voor er tot een solidariteitsactie kan worden overgegaan, dient er een analyse te worden gemaakt over de druk die een lidstaat ervaart, zowel een lidstaat aan wie solidariteit wordt gevraagd, als degene die een andere lidstaat vraagt om solidair te zijn. Op basis van die cijfers is het duidelijk dat ik de landen die België vragen om actie te ondernemen, uitnodig om te kijken wie de meeste druk ervaart.

Ik heb nog geen vraag ontvangen van de Duitse regering en het voorstel uit hun regeerakkoord is ook nog niet voorgesteld op het Europese niveau. Wanneer de Duitsers het op tafel leggen, zal ik het uiteraard grondig bestuderen in het licht van de parameters van het Belgische beleid: hoe het zich verhoudt tot voorstellen die verantwoordelijkheidsaspecten hebben, de asieldruk op dat ogenblik en de reële kans op een duurzame oplossing.

De enige weg vooruit is een coalition of the willing met alle lidstaten die samen zorgen voor een nieuw Europees beleid. We mogen echter niet vertrekken vanuit de lidstaten die andere lidstaten met de vinger wijzen. Volgens mij is dit de fout die de Duitsers hebben gemaakt in hun voorzitterschap. Door te vertrekken vanuit een coalition of the willing en andere lidstaten vervolgens een schuldgevoel te geven, lost men

volgens mij weinig op. Men moet vertrekken vanuit een migratiebeleid waarbij we moeten proberen om twee derde van zij die in Europa toekomen en geen nood hebben aan bescherming aan de buitengrenzen van Europa op te vangen. Als men dit doet, zijn er volgens mij mogelijkheden om een *coalition of the willing* te vinden met alle lidstaten.

Vertrekken vanuit een Noordwest-Europese kijk op de zaak en dit dan aan anderen opleggen, heeft men in het verleden reeds geprobeerd en dat is niet gelukt. Ik meen dat dit ook in de toekomst niet zal lukken.

03.03 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, ik ben het met u eens dat de methodiek van Duitsland dienaangaande vast en zeker niet zal werken. Tegelijkertijd moeten we toch realistisch zijn en een *coalition of the willing* vormen met alle Europese landen, maar dat zal hoogstwaarschijnlijk niet lukken. Het is ook het verkeerd paradigma van waaruit het Europees migratiepact vertrekt, namelijk dat we met landen die inzake migratiebeleid danig uiteenlopen, *common ground* zullen vinden over al die thema's. Dat zal zeer moeilijk zijn, omdat veel landen zich daaromtrent al op voorhand hebben uitgesproken.

Gelet op de huidige stand van zaken, lijkt het mij daarom verstandiger om aan te sluiten bij de Deense *coalition of the willing*, en op die manier op zijn minst druk uit te oefenen op het Europese migratiebeleid. Bij die Deense *coalition of the willing*, een coalitie van het gezond verstand noem ik het ook graag, zullen wij wellicht niet alle Europese landen kunnen laten aansluiten, maar het zal wel een sterk signaal zijn ten aanzien van de Europese Unie.

Uw akkoord met de Benelux-landen om de Dublintransfers te vergemakkelijken, is een goed voorbeeld van lokale samenwerking door Europese partners die niet louter willen wachten op een Europees migratiepact of een brede Europese *coalition of the willing*. Het toont aan dat het ook anders kan. Ik hoop dat u in de komende jaren veel meer die weg zult bewandelen, in plaats van passief te wachten op een veel bredere *coalition of the willing* die er wellicht nooit komt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Samengevoegde vragen van

- Theo Francken aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De asielcrisis" (55024148C)
- Theo Francken aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De veroordelingen voor het niet geven van opvang aan kandidaat-asielzoekers" (55024150C)
- Greet Daems aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De veroordeling in eerste aanleg van de Belgische Staat en Fedasil voor wanbeheer v.d. opvangcrisis" (55024333C)
- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Gerechtelijke procedures door asielzoekers" (55024380C)

04 Questions jointes de

- Theo Francken à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La crise de l'asile" (55024148C)
- Theo Francken à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les condamnations pour non-accueil de candidats à l'asile" (55024150C)
- Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'État belge et Fedasil condamnés en première instance pour mauvaise gestion de la crise d'accueil" (55024333C)
- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les procédures judiciaires initiées par des demandeurs d'asile" (55024380C)

04.01 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, ik verwijs naar de ingediende vraag.

La Libre Belgique maakt op 21 januari melding van rechtspraak waarbij FEDASIL en uzelf opnieuw veroordeeld werden wegens een gebrek aan opvang van asielzoekers. Zoals wellicht wel door u gekend, werd de vordering in kort geding in november door verschillende verenigingen (waaronder Ciré, Advocats.be, het Burgerplatform, ...) ingesteld om de verzadiging van het opvangnetwerk en de weigering van de registratie van een bepaald aantal asielaanvragen aan de kaak te stellen. De Belgische Staat werd veroordeeld tot een dwangsom van EUR 5.000,00 per dag indien ten minste één persoon die een verzoek om internationale bescherming wenst in te dienen, dit niet kon doen.

Deze rechtspraak wijkt af van eerdere rechtspraak waarbij FEDASIL veroordeeld werd onder verbeurte van

een dwangsom van EUR 100,00 per dag dat de verzoeker niet werd opgevangen (Arbeidsrechtbank Brussel 9 november 2021, nr. 21/51/K en Arbeidsrechtbank Brussel 18 november 2021, nr. 21/767/K).

In hoeveel procedures die in 2021 en 2022 tegen u zijn aangespannen werd u veroordeeld tot een dwangsom?

Welke concrete stappen heeft u ondernomen in het kader van voormelde veroordeling tot een dwangsom van EUR 5.000,00 (i.e. overgaan tot betaling, beroepsprocedure opstarten, ...)? Kunt u ons een kopie overmaken van dit vonnis (al dan niet geanonimiseerd waar nodig)?

Meer algemeen en in opvolging van onze eerdere vragen hieromtrent, in het kader van voornoemde procedures, in hoeveel gevallen werd overgegaan tot het betalen van een dwangsom? Over welk bedrag ging het in totaal? Graag een opsplitsing naargelang de reden van veroordeling.

04.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Collega's, het opvangnetwerk staat reeds zeer lang onder enorme druk. Vorig jaar zijn we er verschillende weken niet in geslaagd om alle personen die zich aandienen meteen op te vangen. Dankzij de enorme inspanningen van de medewerkers van Fedasil en zijn partners slagen we er sedert de kerstvakantie opnieuw in om iedereen op te vangen.

Het aantal personen dat een verzoek om internationale bescherming wenst in te dienen blijft echter zeer hoog, waardoor de bezetting van het opvangnetwerk blijft toenemen. In de komende weken zal het opnieuw niet mogelijk zijn om alle personen die zich aandienen een opvangplaats toe te wijzen op de dag waarop ze zich aandienen indien de instroom zo hoog blijft. Het opvangnetwerk staat onder enorme druk en dat geldt uiteraard ook voor de medewerkers van Fedasil en zijn partners.

Op dit moment dienen we de opvangcrisis te beheren en zo snel mogelijk te komen tot een situatie die opnieuw toelaat om alle verzoekers om internationale bescherming op te vangen. Het opvangnetwerk dient voor de toekomst veerkrachtiger te worden gemaakt, onder meer door het investeren in voldoende bufferplaatsen. Uiteraard zijn er ook andere maatregelen nodig. Die zullen wellicht aan het einde van deze vergadering aan bod komen.

Er zijn momenteel 178 veroordelingen op eenzijdig verzoekschrift in individuele dossiers voor het niet geven van opvang aan kandidaat-asielzoekers, dit op straffe van een dwangsom. Er werden in die individuele procedures echter nog geen dwangsommen opgeëist aangezien Fedasil de vonnissen steeds tijdig uitvoert. Fedasil betaalde onlangs wel 2.000 euro aan dwangsommen omdat het niet in staat was de rechterlijke beslissing uit te voeren die bepaalde dat een gezin in verschillende kamers van hetzelfde centrum moest worden ondergebracht. Dat is het enige individuele geval waarin er dwangsommen zijn betaald.

Fedasil werd ook veroordeeld tot het betalen van dwangsommen van 10.000 euro per dag ter uitvoering van het dwangbevel van de burgemeester van de stad Spa om de capaciteit van het plaatselijke centrum te beperken tot 200 personen. Er werden nog geen dwangsommen betaald omdat er nog gesprekken lopen met de burgemeester van Spa.

De rechtbank van eerste aanleg heeft Fedasil en de Belgische Staat effectief veroordeeld tot het registreren van alle verzoekers om internationale bescherming en het opvangen van alle asielzoekers. De rechter legde een dwangsom van 5.000 euro op per niet geregistreerde en niet opgevangen persoon, met een maximum van 100.000 euro.

Ik ben het er volledig mee eens dat het recht op asiel en opvang gerespecteerd moet worden. Gelet op de staat van het opvangnetwerk zijn we echter genooddaakt een voorrangsregel in te voeren en een aantal personen op een wachtlijst in te schrijven. Het betreft hier mensen die ons land binnenkomen vanuit een ander Europees land en die daar dus al bed, bad en brood hebben. Als het opvangnetwerk onder druk komt te staan en maatregelen zich opdringen, moet er vooral op toegezien worden dat de beschikbare bedden prioritair worden toegekend aan wie nergens een asielaanvraag heeft ingediend en dus nergens bed, bad en brood heeft. Ze moeten worden toegekend aan wie nergens een asielprocedure heeft doorlopen of zelfs nergens erkend is als vluchteling. Die mensen zijn er ook. Er zijn zelfs mensen die erkend zijn als vluchteling in een bepaald Europees land en toch nog naar België komen en hier een nieuwe asielaanvraag indienen.

Die secundaire migratiedruk, het aantal Dubliners, heeft een reële impact op het Belgische opvangnetwerk. De voorbije dagen was daar discussie over in een aantal organisaties. Ik dank overigens collega Segers die

hierover duidelijkheid heeft gebracht en via de sociale media heeft aangegeven dat ons land onder druk staat. Hij gaf aan dat maatregelen zich opdringen en zette ook de ontrading die we voeren in de verf. De Dubliners in het opvangnetwerk moeten terugkeren naar het eerste land waar ze asiel hebben aangevraagd.

De wachtlijst voor wie hier aankomt maar eigenlijk reeds bed, bad en brood heeft in een ander land mag dus niet beschouwd worden als een vorm van opvang ontzeggen. Het is veeleer prioriteit geven aan wie nergens bed, bad en brood heeft wanneer het opvangnetwerk onder druk komt te staan en het aantal bedden beperkt is. Dat gebeurt in afwachting van Europese regels die het mogelijk moeten maken om effectief het beleid te voeren dat moet worden gevoerd, namelijk ervoor zorgen dat niemand bed, bad en brood heeft in twee, drie, vier of vijf landen tegelijk.

04.03 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, u had het over de situatie waarin de instroom blijft zoals die vandaag is. Die instroom hebt u weliswaar niet op uw eentje onder controle maar toch deels. U bent zelf mee verantwoordelijk voor de toekomstige instroom en kunt er dus mee voor zorgen dat de druk op het opvangnetwerk afneemt door een verminderde instroom. Dat is de sleutel tot succes, niet het creëren van een oneindig aantal bufferplaatsen, wat mogelijks een oneindige stijging van het aantal asielzoekers tot gevolg zal hebben.

Op de gesprekken die gevoerd zijn met de burgemeester van Spa zullen we zeker nog terugkomen. Het benieuwt ons namelijk wat daarvan het resultaat zal zijn.

Dat door rechters steeds hogere dwangsommen die worden opgelegd, vind ik een kwalijke evolutie die we van nabij moeten volgen. Het is immers logisch, zeker in crisistijden, dat er bepaalde voorrangsregels gelden. Asielzoekers die al asiel hebben verkregen in een ander land en wier rechten dus al gevrijwaard zijn, moeten in dit land geen voorrang krijgen met betrekking tot opvang. Dat lijkt mij evident.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: Vraag n° 55024160C van de heer Moutquin wordt uitgesteld.

05 Vraag van Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het nieuwe migratiewetboek" (55024166C)

05 Question de Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le nouveau code de la migration" (55024166C)

05.01 Dries Van Langenhove (VB): Uit het activiteitenverslag van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen van 2020 leren we dat de Franstalige kamer zaken substantieel verschillend behandelt dan de Nederlandstalige kamer. We hebben dat probleem al meermaals besproken in de commissie, maar jaar na jaar blijkt dat probleem niet te worden aangepakt. Nu lijkt het zelfs nog te verergeren. Terwijl de Nederlandstalige kamer slechts in 6,86 % van de gevallen een beslissing neemt die afwijkt van die van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, doen de Franstalige rechters dat in maar liefst 22,97 % van de gevallen. Dat is een gigantisch verschil.

U zou, zo blijkt uit een interview uit *De Standaard* met uzelf en professor Dirk Vanheule van Universiteit Antwerpen, van plan zijn om de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen een grotere discretionaire bevoegdheid te geven. Ik citeer: "Een concreet voorbeeld: als iemand beroep aantekent tegen een beslissing van de overheid, behandelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat. Vorig jaar gebeurde dat ruim 14.000 keer. Volgens de huidige wetgeving mogen de rechters geen nieuwe elementen aan een dossier toevoegen. Dat betekent dat als er in de loop van een procedure nieuwe ontwikkelingen zijn die de uitspraak kunnen beïnvloeden, denk maar aan de machtsgreep door de taliban in Afghanistan, de rechter dat zelf niet kan aanbrengen. Hij kan dan niet anders dan de beslissing van de asiendiensten vernietigen en het dossier in zijn geheel terugsturen, waarna dat nog een keer behandeld moet worden. Dat is een compleet inefficiënte regel, die we willen aanpakken."

Hoe zult u met het nieuwe migratiewetboek ervoor zorgen dat die maatregel het verschil in behandeling van zaken door Nederlandstalige en Franstalige rechters van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet versterkt?

Welke bijkomende maatregelen, zoals wetgevend werk met betrekking tot en interne instructies voor de

Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, zullen er genomen worden om aan het verschil in behandeling eindelijk te remediëren?

05.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mijnheer Van Langenhove, bedankt voor uw vraag.

Het doet mij plezier dat u het interview gelezen hebt. De geïnterviewden waren alleen de heer Vanheule en de heer Leboeuf, die ik ruim een jaar geleden heb gevraagd een commissie samen te stellen en te leiden, om mij te begeleiden bij het schrijven van het migratiewetboek. Ikzelf ben niet geïnterviewd. Ik vond het wel goed dat *De Standaard* aandacht heeft gegeven aan de voorzitters van die commissie, die al een jaar hard aan het werk zijn om te komen tot heldere regels die moeten zorgen voor een kleiner tot, in een ideale wereld, geen verschil tussen de beslissingen die genomen worden in de verschillende taalgroepen.

Na een zeer ruime bevraging van de betrokken actoren hebben zij een voorstel gedaan voor krachtlijnen voor het migratiewetboek. Die krachtlijnen worden nu trouwens besproken in de regering. Wij willen er zo snel mogelijk mee aan de slag gaan.

De voorzitters sturen aan – ik kan mij daarin vinden – op een rechtssysteem en procedures waarbij niet-Belgen zo snel mogelijk uitsluitel krijgen over hun rechtspositie. Wie voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een verblijfsvergunning, moet dat zo snel mogelijk te horen krijgen. Niet-Belgen die niet voldoen aan de materiële voorwaarden voor het verkrijgen van een verblijfsvergunning, moeten zo spoedig mogelijk de onregelmatigheid van hun verblijf laten vaststellen. Zij moeten de nodige opvolging krijgen, zodat gezorgd kan worden voor een daadwerkelijk vertrek naar een ander land, vrijwillig als het kan, gedwongen als het moet.

Daartoe stellen wij een waaier aan oplossingen voor. Specifiek voor de beroepsprocedures moet de controle door de rechter niet onnodig complex, procedureel beperkt en efficiënter zijn. Hierbij moet een eenmalig hoger beroep verzekerd worden dat leidt tot een meer efficiënte uitspraak die het geschil daadwerkelijk finaal kan beslechten en die niet misbruikt kan worden om aan de terugkeerprocedure te ontsnappen. Hiermee kunnen wij herhaalde verblijfsaanvragen en beroepen voorkomen. Ik denk aan asielzoekers die altijd maar weer nieuwe elementen vinden om in beroep te gaan.

De onafhankelijkheid van de rechter wil ik niet ter discussie stellen, maar dat mag niet leiden tot uiteenlopende rechtspraak, zoals wij op het moment vaststellen bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Ik ben ervan overtuigd dat coherente, heldere en efficiënte verblijfsvoorwaarden en procedures zullen bijdragen tot een betere verstaanbaarheid en tot een meer correcte en uniforme implementatie en interpretatie van de verblijfsreglementering.

Ik heb begrip voor het punt dat u wilt maken. Ik kan u alleen maar meedelen dat volgens mij de hervormingsbevoegdheid van een rechter om tussenbeide te komen evenmin zo ruim mogelijk moet zijn, omdat bepaalde instanties nu eenmaal moeten beslissen en de rechter moet oordelen of de beslissing al dan niet op de juiste manier is genomen.

Men moet dus een evenwicht vinden: er is nood aan een rechtssysteem waarbij rechters kunnen voorkomen dat iemand continu nieuwe elementen aanbrengt om opnieuw in beroep te gaan, zonder dat we in een systeem belanden waarbij de rechter zelf bepaalt wat er moet gebeuren, terwijl het aan instanties zoals de DVZ is om daarover beslissingen te nemen.

Ik ben dus absoluut geen grote fan van heel veel hervormingsbevoegdheden voor de rechters. Het is een kwestie van de juiste flexibiliteit te vinden om te vermijden dat asielzoekers tien keer in beroep gaan met telkens nieuwe elementen.

05.03 **Dries Van Langenhove** (VB): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor het uitgebreide antwoord.

Als wij het probleem observeren, zien wij dat er een groot verschil is tussen de beoordeling door de Nederlandstalige rechters en de Franstalige rechters. Hoe breder de discretionaire bevoegdheid van de rechters met het nieuwe migratiewetboek wordt gemaakt – waarin men de discretionaire bevoegdheid ofwel zal inperken of ofwel zal uitbreiden – hoe groter het verschil tussen de Nederlandstalige en de Franstalige rechters waarschijnlijk zal worden.

Het lijkt mij een goede stelregel om met het nieuwe migratiewetboek de discretionaire bevoegdheid van de rechters, in de mate van het wenselijke en het mogelijke, in te perken en aan de hand daarvan het verschil tussen de uitspraken te kunnen beperken.

Ik hoor tussen de lijnen door dat het wel een doelstelling van het nieuwe migratiewetboek is om dat gigantische, onrechtvaardige verschil weg te werken, naast de doelstellingen van meer transparantie, minder complexiteit, meer efficiëntie. Hopelijk maakt u het ook duidelijk in de werkgroep dat dat een van de pijlers van het nieuwe migratiewetboek moet zijn.

In die zin was ik wel een beetje teleurgesteld dat u geen concrete voorstellen doet om dat verschil weg te werken. Daarop komen wij zeker nog terug.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Vraag van Ortwin Depoortere aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De plannen voor een nieuw asielcentrum in Sint-Laureins" (55024256C)

06 Question de Ortwin Depoortere à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le projet d'un nouveau centre d'asile à Sint-Laureins" (55024256C)

06.01 Ortwin Depoortere (VB): Mijnheer de staatssecretaris, Sint-Laureins is een idyllisch dorpje in Oost-Vlaanderen, dicht bij de Nederlandse grens met weinig inwoners. Naar verluidt zijn er plannen om er een asielcentrum in te richten, een gevolg van de vele asielzoekers en asielaanvragen. U bent koortsachtig op zoek naar nieuwe plaatsen, maar ze gaan zoeken in Sint-Laureins tart elke verbeelding. De burgemeester liet reeds weten dat het geplande asielcentrum niet alleen de draagkracht van het gebouw, maar ook van zijn gemeente overstijgt.

Wie zal in het geplande centrum worden opgevangen, gezinnen of alleenstaande mannen?

Acht u een dorpskern met slechts 2.800 inwoners, zoals te Sint-Laureins, een geschikte locatie voor de inplanting van een centrum voor 240 asielzoekers? De regio levert reeds een behoorlijke inspanning met de centra in Eeklo en Sijsele. Vindt u het wenselijk daar nog een centrum aan toe te voegen?

Volgens de burgemeester is het gebouw versleten, is er geen water of elektriciteit, geen verwarming en zou de brandveiligheid niet zijn gewaarborgd. Kortom, heel wat investeringen zijn nodig om het gebouw aan te passen aan het beoogde doel van een asielcentrum. Wat is de geraamde kostprijs van deze investering? Wanneer plant u deze werken uit te laten voeren?

Uit de vele reacties van de burgemeester en de aangekondigde manifestatie begrijp ik dat de communicatie tussen uw diensten en het gemeentebestuur niet optimaal verlopen zijn. Graag uw reactie.

06.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mijnheer Depoortere, er is op dit moment nog geen overeenkomst tussen alle partijen voor de uitbating van een opvangcentrum in Sint-Laureins. Bijgevolg werd nog niet bepaald welke doelgroepen hier opgevangen zouden kunnen worden. Het aandeel families is enorm toegenomen in de profielen die de laatste weken binnenkomen in het Klein Kasteeltje. We streven sowieso wel naar een mix van profielen voor zover dat een weerspiegeling van de instroom van de opvangbegunstigden is. We proberen daar altijd de juiste mix te vinden.

Het gebouw vereist inderdaad nog investeringen. Dat heb ik ook van de burgemeester gehoord tijdens ons telefonisch gesprek. Dat heeft Fedasil al ter plaatse kunnen vaststellen. Die investeringen worden grotendeels gedragen door de eigenaar. Ook daar zijn de onderhandelingen nog lopende, evenals de raming van de kosten.

De gemeente Sint-Laureins is niet bij voorbaat uitgesloten als locatie om een opvangcentrum te organiseren. Er zijn nog kleinere gemeenten die een opvangcentrum hebben en waar dat goed verloopt. Dat hangt vaak af van de manier waarop de zaken worden voorbereid, de manier waarop de medewerkers van Fedasil of de uitbaters van het opvangcentrum ermee aan de slag gaan en de manier waarop de buurt betrokken is, vragen kan stellen om bepaalde bezorgdheden weg te nemen. In een deelgemeente van Zoutleeuw was er een jaar of drie geleden ook heel veel rumoer over het opvangcentrum. Ik ben daar onlangs nog geweest.

De situatie vandaag is helemaal anders. De mensen hebben terecht bezorgdheden, maar als die kunnen worden weggewerkt tijdens een aantal gesprekken, komt dat goed. Ik ben in Zoutleeuw de straten gaan opruimen met de jongeren van het asielcentrum in het kader van de World Cleanup Day. Zij zijn in Vlaams-Brabant ook mee gaan helpen bij de overstromingen met zandzakken vullen.

Als ook in een kleine gemeente, waar mensen elkaar vaak goed kennen en een sterke gemeenschap vormen, de asielzoekers op een of andere manier betrokken zijn, iets willen bijbrengen aan de gemeenschap en zich van hun positieve kant laten zien, kan dat veel oplossen. De veelgehoorde kritiek van steden is dat het daar niet kan door de al bestaande talrijke grootstedelijke uitdagingen. Ik snap dat er opmerkingen zijn, net zoals ik de opmerkingen uit de grootsteden begrijp. De vraag is hoe we ermee omgaan en hoe we ervoor zorgen dat het op de juiste manier verloopt.

Ik heb de burgemeester persoonlijk gecontacteerd en hem ervan op de hoogte gebracht dat we de plannen op dit moment onderzoeken. Hij heeft vervolgens overleg gepleegd met het Rode Kruis dat hem de plannen heeft toegelicht.

De communicatie had ik evenwel graag gemeenschappelijk gedaan. De burgemeester heeft echter beslist de communicatie alleen te voeren. Ik had dat graag samen gedaan, vooral omdat ik toch het initiatief had genomen hem in te lichten. Ter voorbereiding van de plannen hadden we kunnen bekijken hoe we de burgers op de juiste manier konden informeren. Hoe chaotischer de communicatie verloopt, hoe meer vragen dat immers oproept, begrijpelijk overigens. Ik hoop dat we dit de komende weken beter kunnen aanpakken. Uiteraard stellen de mensen zich vragen, het is aan de politiek om antwoorden te bieden, en niet nog meer vragen op te roepen. Ik zou die antwoorden graag samen met de burgemeester geven aan de mensen van Sint-Laureins.

06.03 Ortwin Depoortere (VB): Mijnheer de staatssecretaris, ik wil eerst ingaan op het laatste element, namelijk de communicatie. Het heeft geen belang wie er communiceert, zolang er maar wordt gecommuniceerd. Het kan niet de bedoeling zijn de burgers in het ongewisse te laten als u ergens een asielcentrum wil inplanten. Het lijkt me logisch dat de burgemeester in dit dossier het voortouw heeft genomen.

Ik treed de burgemeester dan ook bij als hij opwerpt dat het de draagkracht van zijn kleine gemeente overstijgt. Ik treed hem bij omdat ik meen dat het draagvlak voor een groot deel niet alleen te maken heeft met het profiel, zoals u zelf al hebt aangegeven, maar dat er vooral bedenkingen zijn bij het aantal asielzoekers. 240 asielzoekers onderbrengen in een gemeente van 2.800 inwoners, dat overstijgt uiteraard het draagvlak van een gemeente. U zit met een politiek probleem, met name de asielcrisis. U moet deze asielzoekers nu eenmaal ergens onderbrengen en u weet niet meer waar. U weet niet meer van welk hout pijlen te maken. En u beschikt niet langer over een draagvlak bij de bevolking.

Wat u wel moet doen, en nu spreek ik in het algemeen en niet alleen meer ten behoeve van Sint-Laureins, is niet langer nog meer asielcentra nastreven. U moet vooral zorgen voor minder asielzoekers. Alleen zo is er een oplossing. Het Vlaams Belang zal hoe dan ook het verzet blijven aanvoeren, niet alleen in Sint-Laureins, maar ook in andere Vlaamse gemeenten waar u dit inplant, en wel omdat de bevolking dit beleid meer dan beu is.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 **Samengevoegde vragen van**

- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De weigering van de opvang van Dublinasielzoekers" (55024424C)
- Hervé Rigot aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De nieuwe maatregelen voor VIB's die onder de Dublinprocedure vallen" (55024524C)

07 **Questions jointes de**

- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le refus de l'accueil de demandeurs d'asile en procédure Dublin" (55024424C)
- Hervé Rigot à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les nouvelles mesures pour les DPI Dublin" (55024524C)

07.01 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, u hebt reeds meermaals in de media

melding gemaakt van een verscherping van het beleid inzake de terugkeer van asielzoekers die in een ander Europees land al een asielaanvraag indienden. Daarover had u het zonet nog. U stelt steevast dat zij het recht op opvang verliezen als zij meermaals weigeren om terug te keren.

Mijnheer de staatssecretaris, hebt u reeds de daad bij het woord gevoegd en effectief de opvang van de genoemde asielzoekers geweigerd? Zo ja, over hoeveel personen ging het? Zo niet, wanneer zult u uitvoering geven aan die beloftes?

07.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mijnheer de voorzitter, vermits ook de heer Rigot hierover een vraag indiende, zal ik nogmaals de PS-Vlaams Belangcoalitie gezamenlijk van antwoord dienen.

Mijnheer Rigot, mijnheer Van Langenhove, zoals u weet, staat het opvangnetwerk vandaag onder druk, ondanks de geleverde inspanningen om bijkomende opvangplaatsen te creëren. Onder de mensen die zich aanmelden voor een asielaanvraag in België zijn er heel wat die al eerder een aanvraag indienden in een andere Europese lidstaat of daar zelfs een beschermingsstatus kregen. In dat laatste geval gaat het dus om mensen die ergens aankomen, de hele procedure doorlopen en vanwege de nood aan bescherming als vluchteling erkend worden, maar vervolgens beslissen om in België een nieuwe aanvraag in te dienen. Dat zet niet alleen ons eigen opvangnetwerk onder druk, het ondermijnt ook gigantisch het gehele Europese asielsysteem. Personen die de beslissing opgelegd krijgen om zich naar een andere lidstaat te begeven, moeten die beslissing daarom evident ook uitvoeren.

L'Office des étrangers va assurer un suivi plus intensif des personnes pour lesquelles il a été constaté qu'un autre État membre était compétent et qui ont reçu une décision Dublin. Je tiens à éviter de faire naître l'illusion chez les demandeurs d'asile que la Belgique est le seul pays à ne pas appliquer le Règlement de Dublin. Au contraire, son application tient compte des droits fondamentaux et, en particulier, de l'article 3 de la CEDH. Il importe que les décisions de Dublin soient prises et respectées.

Les personnes qui ont reçu une annexe 26*quater* pourront bénéficier d'un accompagnement intensif dans le centre d'accueil où elles résident. Jusqu'à présent, cet accompagnement était limité aux centres de retour de Fedasil. Celles qui ne séjournent pas dans un centre seront invitées à se présenter à l'un des bureaux ICAM (Individual Case Management Support) de l'Office des étrangers. Lors des entretiens, l'individu concerné obtiendra des explications relatives à sa décision de Dublin ainsi que des réponses précises à ses questions. Il pourra également fournir des informations supplémentaires. Il lui sera également demandé s'il comprend toutes ses options ainsi que les implications de sa procédure. Enfin, il lui sera demandé s'il est prêt à coopérer à son transfert volontaire vers l'État membre responsable.

Ce fonctionnement est conforme au coaching ICAM, qui est déjà offert dans les centres de retour de Fedasil. Si le demandeur refuse ce transfert volontaire, il peut faire l'objet d'un retour forcé. Un demandeur qui réside dans un centre d'accueil et qui ne se rendrait pas au rendez-vous peut voir son droit à l'aide matérielle être limité à l'aide médicale, sur la base de l'article 4 de la "loi accueil".

Dit nieuwe begeleidingstraject start vanaf begin februari in een aantal opvangcentra en zal nadien tot alle opvangcentra voor asielzoekers worden uitgebreid. Er werd nog geen materiële hulp beperkt om die reden, maar de uitnodigingen zijn verstuurd. Vanaf februari zullen de eerste gesprekken plaatsvinden.

Une personne refusant le test PCR et qui empêche ainsi le transfert Dublin verra sa période de transfert prolongée de 6 à 18 mois ce qui permettra à l'Office des étrangers de travailler plus longtemps sur le retour de ceux qui refusent un test PCR. La solution finale est l'obligation des tests PCR comme c'est déjà le cas en Suisse, au Danemark et en Allemagne.

Une estimation faite par l'Office des étrangers indique qu'au 31 décembre 2021, 4 255 dossiers étaient en cours de traitement par la cellule de Dublin. De toute manière, des recrutements supplémentaires sont prévus pour la cellule de Dublin de l'Office des étrangers pour l'exécution des mesures qui intensifient l'accompagnement de ce groupe cible.

We zijn dus bezig met het versterken van de DVZ in zijn geheel. Het betreft zowel de dienst die de humanitaire regularisaties behandelt als de dienst die bezig is met kortverblijf en zeker ook de dienst-Dublin die nood heeft aan versterking, gezien de hoge instroom van Dubliners.

Il n'est pas possible de chiffrer le nombre de personnes qui n'ont pas exécuté la décision de retour. Après

tout, il y a des personnes qui partent de leur propre initiative. En 2021, l'Office des étrangers a connaissance de 429 transferts.

En ce qui concerne l'accueil, il y a environ 380 demandeurs avec une annexe 26^{quater} qui résident dans un centre d'accueil et presque 1 800 demandeurs dont le dossier est toujours en cours d'examen. Cependant, la base de données Fedasil dépend de l'encodage individuel par les travailleurs sociaux. Ces chiffres ne constituent donc qu'une approximation du nombre de dossiers. Il s'agit probablement d'une sous-estimation du nombre. Ce groupe cible a bien droit à l'accueil conformément à la jurisprudence européenne mais vu l'état du réseau d'accueil, on n'est plus capable d'accueillir tous les demandeurs d'asile le jour même. C'est pour cette raison que j'ai décidé de donner priorité aux personnes vulnérables et aux familles.

Concrètement, cela signifie que les hommes isolés, avec un Dublin ou un statut de protection dans un autre État membre, seront mis sur une liste d'attente. Je veux quand même souligner que Fedasil invitera ces personnes pour se voir désigner une place d'accueil dès qu'il y a assez de places disponibles. Ce n'est pas une décision de ne pas accueillir ces personnes, cela a été une décision de fixer un ordre de priorité.

Vous me posez aussi quelques questions spécifiques par rapport aux personnes qui bénéficient déjà d'une protection dans un État membre mais qui décident d'introduire une nouvelle demande en Belgique. Les raisons pour lesquelles elles viennent en Belgique sont diverses: la présence de la famille en Belgique, une question d'emploi, une question de sécurité sociale dans l'État membre, etc. Ces demandes sont toujours traitées en priorité par les services d'asile. Ces dossiers n'entrent pas dans le champ d'application du Règlement Dublin.

Ik ben dus heel tevreden met de ICAM-medewerkers die erbij zijn gekomen. Zij waren in eerste instantie vooral bedoeld om het bevel om het grondgebied te verlaten te versterken, zodat het niet enkel een velletje papier is. Ze moesten mensen daarvoor individueel opvolgen. Het potentieel van de groep die bij ICAM werkt, is echter nog veel groter. Dat bewijzen we vandaag opnieuw, door mensen in onze centra die moeten terugkeren naar het eerste land waar ze asiel hebben aangevraagd, uit te nodigen voor begeleiding door onze ICAM-medewerkers. Op die manier kunnen wij ervoor zorgen dat zij ingaan op de vraag om begeleid te worden en effectief terug te keren. Als zij dat niet doen, dan nemen wij daarvan akte en kunnen wij hen op basis daarvan uitsluiten van opvang. De druk op de opvang is immers groot.

Mensen opvangen die hier voor het eerst aankomen en nergens terecht kunnen voor bed, bad en brood is van cruciaal belang. Daarop moeten we inzetten, maar we kunnen dat onmogelijk blijven doen als het aandeel Dubliners in België even hoog blijft en of zelfs toeneemt. Op een bepaald moment is dan het saturatiepunt bereikt.

Het is belangrijk dat de bestaande Dublinregels worden nageleefd. Een aantal lidstaten vindt dat misschien niet altijd zo prettig, maar het is aan ons om het nodige te doen voor de opvang van mensen die nood hebben aan bed, bad en brood en daarvoor nergens anders terecht kunnen.

07.03 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor uw omstandig antwoord.

We zagen vandaag opnieuw straffe aankondigingen in de media en op sociale media. Er is heel wat werk aan de winkel wat dat betreft, dus ik hoop dat het deze keer niet bij aankondigingen blijft.

In 2018 waren er 8.000 – dat is wellicht nog een onderschatting – doorreizende asielzoekers of Dubliners die zouden moeten terugkeren naar het land waar ze reeds asiel en bed, bad en brood hadden verkregen. In 2021 waren er dat al 11.000, wat wellicht opnieuw een serieuze onderschatting is.

Er is heel wat werk aan de winkel, naast het beperken van de instroom, wat de eerste stelregel moet zijn. As we het asiel- en migratiebeleid willen rechte trekken, moet het terugsturen van de Dubliners een prioriteit van uw beleid zijn. U zegt dat we er dan voor kunnen zorgen dat die mensen terugkeren naar het land waar ze reeds asiel hebben verkregen. Ik zeg dat we daarvoor moeten zorgen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Vraag van Eva Platteau aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De procedure van gezinshereniging" (55024426C)

08 Question de Eva Platteau à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La procédure de regroupement familial" (55024426C)

08.01 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, het is goed om vandaag ook eens een andere fractie aan het woord te laten, die een andere insteek voor de problematiek heeft.

Mijnheer de staatssecretaris, collega's, mensen op de vlucht moeten vaak alles achterlaten, ook hun familieleden. Echtgenoten leven daardoor jarenlang gescheiden van elkaar. Niet-begeleide minderjarigen dreigen zonder hun ouders op te groeien. Wie internationale bescherming krijgt, heeft het recht zich te herenigen met zijn of haar familieleden. Het recht op een gezinsleven staat ingeschreven in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Helaas is dat recht voor mensen op de vlucht soms moeilijk afdwingbaar, doordat er verschillende hindernissen zijn.

Aanvragen gebeuren in Belgische ambassades, die bevoegd zijn voor het land van herkomst. Moet ik u nog herinneren aan het probleem dat bijvoorbeeld Afghaanse familieleden een gevaarlijke en dure reis naar Islamabad moeten maken om daar in het kader van het recht op gezinshereniging een procedure te kunnen opstarten?

Bovendien is de procedure voor gezinshereniging ook enorm complex. Er zijn maar weinig advocaten in het migratierecht die de procedure volledig onder de knie hebben. Het is ook erg moeilijk om correcte informatie te vinden over de procedure. Daarom spreekt de federale ombudsman zelfs over een schending van belangrijke rechtsnormen, zoals afdoende motivering, zorgvuldigheid en passieve informatieverstrekking.

In ons land zijn er ook erg weinig diensten die klanten kunnen begeleiden bij gezinshereniging. Tot voor kort was het CAW in Antwerpen blijkbaar een van de weinige diensten, maar door een gebrek aan tijd en middelen moest ook dat CAW daarmee stoppen.

Vluchtelingen die er niet in slagen binnen het jaar een aanvraag in te dienen, moeten beschikken over voldoende bestaansmiddelen en een behoorlijke huisvesting, vooraleer zij hun recht op gezinshereniging kunnen uitoefenen. Voor veel nieuwkomers is dat niet vanzelfsprekend.

Verschillende hindernissen zijn ook ontstaan, omdat vluchtelingen alsmaar vaker worden beschuldigd van het misbruiken van hun recht op gezinshereniging. Wij vergeten daarbij echter dat het niet om een gunst, maar om een recht gaat.

Mijnheer de staatssecretaris, bent u op de hoogte van de geschetste problematiek of de verschillende hindernissen die vluchtelingen ervaren bij het recht op gezinshereniging?

Bent u van plan de informatieverstrekking inzake gezinshereniging te garanderen of daarop in te zetten?

Wilt u erkende vluchtelingen ondersteunen bij hun procedure? Indien ja, hoe wilt u dat doen?

Bent u van plan de procedures rond gezinshereniging te herbekijken in het licht van het nieuwe migratiewetboek? Zal het de bedoeling zijn om de procedure te vereenvoudigen?

Tot slot, hoe wilt u familieleden van erkende vluchtelingen ondersteunen die op het moment niet bij een Belgische ambassade kunnen geraken, zoals het geval is voor veel mensen uit Afghanistan?

08.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mevrouw Platteau, de gezinsleden van personen aan wie België internationale bescherming heeft verleend, hebben recht op gezinshereniging. De voorwaarden voor dat recht op gezinshereniging worden bepaald in de vreemdelingenwet, bepalingen waarmee de Europese gezinsherenigingsrichtlijn 2003/86/EG werd omgezet.

Het is niet altijd eenvoudig om te bewijzen dat men aan de voorwaarden voldoet, maar het aantonen van de identiteit en de familie- of aanverwantschapsband is in de procedure toch een noodzakelijk minimum. Voor gezinsleden van begunstigen van internationale bescherming geldt er bovendien een aantal vrijstellingen van materiële voorwaarden inzake huisvesting, bestaansmiddelen en ziektekostenverzekering, indien zij een aanvraag indienen binnen het jaar nadat de gezinshereniger de status van internationale bescherming heeft verkregen.

De Dienst Vreemdelingenzaken stelt alles in het werk om de visumaanvragen van gezinsleden van begunstigten van internationale bescherming zo snel mogelijk te behandelen. Daarnaast worden er alternatieven voorgesteld aan personen die niet in staat zijn om hun identiteit of familie- of aanverwantschapsband aan de hand van officiële documenten te bewijzen. Indien de gezinsleden die band niet kunnen aantonen met officiële documenten, houdt de Dienst Vreemdelingenzaken ook rekening met andere geldige bewijzen of kan er een onderhoud of soms een DNA-onderzoek worden georganiseerd.

Informatie over het recht op gezinshereniging is beschikbaar op de website van de Dienst Vreemdelingenzaken en bij de Belgische ambassades en consulaten in het buitenland. De commissie die aan de voorbereiding van het nieuwe migratiewetboek werkt, zal zeker ook de gezinsherenigingsprocedure onder de loep nemen en voorstellen tot verhelderingen en verbeteringen formuleren.

Ten slotte stelde u ook een vraag over de familieleden die moeilijk tot in de ambassade geraken. In principe moeten visumaanvragen inderdaad worden ingediend bij de Belgische diplomatieke of consulaire post die bevoegd is voor de verblijfplaats van de aanvrager. Gezinsleden van een door België beschermde vreemdeling kunnen zich bij elke Belgische diplomatieke of consulaire post aanbieden, maar die mogelijkheid is niet onbeperkt. In bepaalde situaties kan de FOD Buitenlandse Zaken een referentiepost aanduiden of kan aan de aanvrager ook worden gevraagd om zijn gekozen post te verantwoorden, indien er a priori geen enkele reden is waarom hij zich tot die post richt. Zeker als het gaat over mensen in Afghanistan, kunnen er daarvoor redenen worden opgesomd. Het is sowieso op het moment een complexe situatie aldaar. Tot in Islamabad raken, is een nog grotere uitdaging dan alles in orde krijgen in Islamabad, als men daar eenmaal is. Ik ben echter niet de minister van Buitenlandse Zaken of Defensie. Het is dus niet aan mij om daarop een antwoord te bieden. Ik wacht ook af wat er staat te gebeuren in het Midden-Oosten en meer precies in Afghanistan om te weten hoe wij de mensen in Afghanistan zelf kunnen helpen en bijdragen tot de stabilisatie van de regio, waar wij de voorbije decennia niet in zijn geslaagd.

08.03 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, bedankt voor uw antwoord. U verwijst uiteraard naar de voorwaarden in de vreemdelingenwet, volgens dewelke onder meer de familieband aangetoond moet worden. Daarover heb ik eerder al een vraag gesteld, want vaak bestaat er twijfel over de familieband, waardoor betrokkenen een DNA-test moeten aanvragen. Het gaat om een erg dure test. In de meerderheid van de gevallen, meer dan 90 %, blijkt de veronderstelde familieband te kloppen. Toch moeten de aanvragers die kosten op zich nemen. In mijn toenmalige vraagstelling stelde ik voor dat die redenering misschien omgedraaid moet worden. Immers, als de DNA-test uitwijst dat mensen te goeder trouw zijn, waarom moeten zij dan opdraaien voor de kosten? Dat is een van de hindernissen in de procedure van gezinshereniging, die aanleiding geeft tot hoge kosten, zoals u hebt gezegd, maar wij kunnen ervoor zorgen dat we die hindernis wegnemen.

Het is goed dat de Dienst Vreemdelingenzaken daaraan prioriteit geeft door de visumaanvragen zo snel mogelijk te behandelen. Er wordt ook gezocht naar alternatieven en er wordt informatie gegeven op de website van DVZ. Zulke zaken kunnen altijd beter, omdat mensen niet altijd zelf hun weg zullen vinden. Hoe dan ook is het een zeer goede zaak dat bij het nieuw migratiewetboek ook een verbetering van de procedure overwogen wordt.

De problematiek van de Belgische consulaten blijft bestaan. De vraag groeit, zeker in een regio als Afghanistan van waaruit heel veel familieleden naar hier via gezinshereniging willen overkomen. U verwijst naar de collega's van Buitenlandse Zaken. Daarop kunnen we wachten, maar mogelijk kunnen wij ervoor zorgen dat die Afghanen hun aanvraag op een andere manier kunnen indienen. Misschien moeten wij daartoe meer inspanningen leveren.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.03 uur.
La réunion publique de commission est levée à 12 h 03.*